

Borgström tackar för sig

Han har vunnit flera tunga mål i AD, bedrivit ett tufft arbete mot löne-diskriminering och haft heta debatter i tv-soffor.

Efter sju år lämnar Claes Borgström över uppdraget som JämO till Anne-Marie Bergström.

Det finns åtskilligt som Claes Borgström är nöjd med efter sin tid som Jämställhetsombudsman. Som att han väckt talan i Arbetsdomstolen fler gånger än någon annan JämO före honom.

– Vi har förlorat många av målen, men vi har också vunnit flera rättegångar. Det tror jag har betydelse på lång sikt, säger han.

Ett av de principiellt viktiga rättsfall Claes Borgström lyfter fram är ”Volvo-målet”. För att få jobb på fabriken i Torslanda var man tvungen att vara minst 163 centimeter lång. Säkerhetsskäl, anförde arbetsgivaren. JämO ansåg att kravet missgynnade kvinnor, som generellt sett är kortare än män.

– Vi fick rätt. Det var första gången som Arbetsdomstolen prövade den här typen av indirekt diskriminering. Även om inte alla i Sverige känner till domen, så känner arbetsgivarna till den och vet att man inte kan ha så schabloniserade kriterier.

Sitt engagemang för jämställdhetsfrågor har Claes Borgström gett många uttryck för. Han har varit en flitig skribent av debattartiklar och ständigt varit tillgänglig för tidningar, radio och tv.

– Jag tror att jag har bidragit till det offentliga samtalet om jämställdhet och att jämställdhet hela tiden varit på tapeten.

Men det går trögt med jämställdhetsarbetet i samhället, konstaterar Borgström.

– Jag brukar beskriva det passiva motståndet som det svåraste. Det är en väldigt stor grupp som håller med om allt jag säger, men som inte lyfter ett finger för att förändra. Framför allt är det män som måste ändra sitt förhållningssätt.

När det gäller JämOs arbete är Claes Borgström missnöjd med att den tuffa sats-

Efter sju år lämnar Claes Borgström JämO för att starta advokatbyrå med Thomas Bodström.

ningen mot lönediskriminering inte gett mer resultat. Det finns ett utpräglat motstånd från många arbetsgivare att uppfylla lagens krav på lönekartläggning.

– **Arbetsgivare klagar på** att det är ett så stort arbete, men de överdriver, och hos många funkar det alldeles utmärkt. När man granskar lönerna enligt de lagar och principer som gäller så hittar vi rätt många osakliga löner som faktiskt korrigeras. Så vår granskning ger resultat.

Claes Borgström lämnar nu över uppdraget till kammaråklagare Anne-Marie Bergström. Hon blir ny vikarierande JämO till 31 december 2008, då JämO enligt planerna ska slås samman med Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (DO), Handikappombudsmannen (HO) och Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning (HomO). En sammanslagning som Claes Borgström för övrigt motsatt sig.

Själv kommer han inte att släppa taget om jämställdhetsfrågorna, försäkrar han.

– Om fem år arbetar jag deltid som advokat, skriver, undervisar lite och har kanske något internationellt uppdrag – på jämställdhetsområdet förhoppningsvis.

NATHALIE SJÖGREN TÖRHAGEN

Fotnot. En längre intervju med Claes Borgström finns på vår hemsida: www.ntgequality.se

Fler piskor för jämställdhet?

Förre jämställdhetsministern, **Jens Orback**, är moderator på NTG Jämställdhet ARGUS höstkonferens *Piska eller morot? Vem tar ansvar för jämställdheten?*

Frågan är ytterst angelägen. I höst ska vi lämna över resultat, metoder och erfarenheter från flera års jämställdhetsarbete runt om i landet. Men vem ska förvalta arbetet? Vem tar ansvar för att jämställdhetsarbetet på svensk arbetsmarknad och i svenskt arbetsliv tar ett stort kliv fram och inte går i stå? Ska vi använda piska eller morot?

Konferensen äger rum den **21 november** på München-Bryggeriet i Stockholm. Bland de medverkande finns Fredrik Hillelson, vd på företaget Novare Human Capital, som är knutet till Investor, samt Anna-Klara Bratt och Mian Lodalen, journalister och samhällsdebattörer som skrivit boken *Könsbalans – så jobbar du jämställt*.

I oktober släpps NTG Jämställdhet ARGUS film. Den har arbetsnamnet **ARGUSÖGAT** och tar bland annat upp härskartekniker, ledarskap och praktiskt jämställdhetsarbete. Huvudrollerna i filmen görs av Ann Westin och Pierre Wernäng.

Följ arbetet med filmen på: www.ntgequality.se

Lyckat projekt i utvecklingspartnerskapet Genderforce

Toppchefer fick genusmentor

Tolv toppchefer inom försvaret, polisen och officersförbundet har under ett år fått en personlig "tränare" i jämställdhetsfrågor. Mentorsprogrammet Gender Coach har genomförts inom ramen för Equalprojektet Genderforce.

– Ett mycket lyckat delprojekt, säger Cecilia Righammar, koordinatör.

Hur når man de högsta cheferna inom organisationer som försvaret och polisen och får dem att tänka genusmedvetet när de fattar beslut?

Det var tankegångar som utvecklingspartnerskapet Genderforce brottades med inför ett av sina delprojekt. Genderforce arbetar med att förbättra svenska internationella insatser bland annat genom att öka andelen kvinnor i utlandstjänst, öka kunskapen om genus- och mångfaldsfrågor, samt att nå och se kvinnor på de platser där insatserna görs. Genderforce arbete berör främst Räddningsverket, Polisen och Försvarmakten.

– De högsta cheferna är en viktig målgrupp för oss. Förutom att deras beslut påverkar stora delar av organisationen har de också ett stort symbolvärde. Deras sätt att agera och sätta gränser för vad som är okej och inte på en arbetsplats har en otrolig påverkan på hur andra anställda betar sig, säger Cecilia Righammar.

Många chefer som Genderforce jobbar med har insett vikten av jämställdhet och uttryckt ett försiktigt önskemål om mer kunskap i området, berättar hon.

Genderforce lockade med ett exklusivt mentorsprogram *Gender Coach*. Tolv toppchefer, elva män och en kvinna inom polisen, försvaret och officersförbundet, erbjöds en personlig mentor under ett år som skulle fungera som bollplank, utbildare och referens i jämställdhetsfrågor.

Mentorerna, som hämtades från bland annat JämO, näringslivet, universitet och partnerskapets egna organisationer, är mycket kunniga på jämställdhetsområdet.

Mentorerna matchades ihop med cheferna och sommaren/hösten 2006 inleddes programmet med en utbildningsdag och kick off.

Bild: NATHALIE SJÖGREN TÖRHAGEN

Cecilia Righammar är projektkoordinatör för utvecklingspartnerskapet Genderforce.

Coacherna träffade sina adepter ungefär en gång i månaden. Paret har själva valt vilka frågeställningar de vill ta upp och har diskuterat allt ifrån jämställdhet i privatlivet till verksamhetsrelaterade frågor.

– Det har blivit jättelyckat. Det är speciellt roligt eftersom alla hade otroligt höga förväntningar, säger Cecilia Righammar.

Gender Coach håller på att utvärderas och de flesta som deltagit verkar mycket nöjda. Det som främst framhålls som positivt av cheferna är kontinuiteten i projektet. Man har fått träffa samma person under lång tid som man haft som bollplank och stöd i jämställdhetsfrågor.

Jan Salestrand, Försvarmaktens produktionschef, är en av deltagarna som fått genusglasögon.

– Man ser saker och ting i strukturen som man tidigare inte sett, inte medvetna handlingar i vårt sätt att bete oss, men omedvetna. Jag tycker att det är en mycket bra form av lärande, säger han till Genderforce eget nyhetsbrev (nr 4 2007).

Det är redan klart att försvaret kommer att driva mentorsprogrammet vidare i någon form, även polisen är positiv till en fortsättning. Cecilia Righammar ser inte heller några hinder till att översätta Gender Coach till näringslivet.

– Det här är ett koncept som kan fungera i alla större organisationer och företag.

NATHALIE SJÖGREN TÖRHAGEN

Fotnot. Läs mer på: www.genderforce.se

Utställning på Sverigeturné

Konstnärerna Lena Flodman och Johan Tirén har formgivit NTG Jämställdhet ARGUS vandringsutställning *En isolerad vrå*.

Den väcker tankar och funderingar kring begrepp som jämställdhet, ojämställdhet, genus och kön. Flera av Equals utvecklingspartnerskap medverkar i utställningen med sina erfarenheter av praktiskt jämställdhetsarbete.

Utställningen kommer bland annat att visas i Sundsvall 25 september under *Europeiska året för lika möjligheter för alla* där NTG Jämställdhet medverkar.

Utställningen är flexibel, lätt att sätta upp och kräver lite utrymme. Är du intresserad av att få den till din arbetsplats, visa den i samband med en konferens eller annat tillfälle kontakta **Sandro Reljanovic** på telefon 035-16 74 94 eller via e-post: sandro.reljanovic@hos.hh.se

NTG Jämställdhet ARGUS

är en nationell temagrupp inom EU:s Equalprogram.

Sekretariatet, ARGUS, finns på Högskolan i Halmstad. NTG Jämställdhet ARGUS ska samla in erfarenheter och information från pågående och avslutade projekt med jämställdhetsanknytning, analysera dem och sprida resultatet. Fokus ligger på utvecklingspartnerskap inom Equalprogrammet.

Equals syfte är att bekämpa all form av diskriminering och utestängning i arbetslivet och på arbetsmarknaden.

arbete och nya möjligheter
för alla

Equal

NTG Jämställdhet ARGUS

Högskolan i Halmstad | Box 823 | 301 18 Halmstad

E-post info@ntgequality.se | www.ntgequality.se

Redaktör/ Informatör:

Nathalie Sjögren Törhagen 035-16 79 27

Projektsekretariat: Agneta Hansson 035-16 73 55
Suzanne Mason 035-16 76 26
Anna Isaksson 035-16 72 75
Sandro Reljanovic 035-16 74 94
Barbara Zareba 035-16 73 54